

Posudek vedoucího diplomové práce

Jméno uchazeče: Marek Uksa

Název práce: **Porušování principu právního státu v ústavním systému Polska v letech 2015–2021**

Autor posudku: JUDr. Tomáš Pezl

Pracoviště: Katedra ústavního a evropského práva

I. Výsledky práce

Předložená diplomová práce si výslovně neklade cíl, nicméně z úvodu práce je patrné, že se autor hodlá věnovat ohrožení principů právního státu v Polsku zejména s ohledem na změny v organizaci justice v Polsku, kterou již jako hypotézu autor hodnotí jako změnu závažnou, která je způsobilá konstituovat systémové ohrožení právního státu.

Práce podává poměrně ucelený obraz organizaci polské justice ve světle jejích změn, o pojetí a chápání pojmu právní stát, a to jak v pojetí polského Ústavního soudu, tak i Soudního dvora EU. Autor se zaměřuje jednak na provedené změny v organizaci justice, ale i na reakci na kritiku ze strany orgánů Evropské unie. Jakkoliv budou níže v tomto posudku vneseny výtky směrem ke zpracování práce či jejímu obsahu, jedná se o práci kompaktní svým způsobem a vypořádávající se jí zkoumanými problémy způsobem, který lze hodnotit jako naplnění záměru autora.

II. Aktuálnost zpracování tématu

Zvolené téma diplomové práce je tématem vysoce aktuálním, neboť dopady autorem popisovaných změn v polské justici, hodnocení ze strany EU a přímé následky takového hodnocení jsou v současnosti stále běžícím procesem. V průběhu zpracování diplomové práce pak došlo ve zkoumané problematice k dalšímu vývoji, ať již v při rozhodování polského Ústavního soudu o souladu ustanovení zakládajících smluv s polskou ústavou, či rozhodnutí polské vlády nerespektovat předběžné opatření vydané Soudním dvorem EU.

III.

Struktura práce – zvolené metody zpracování

Práce je autorem rozčleněna do 3 kapitol doplněných o úvod a závěr. První kapitola je jednak pracuje s problematikou pojmu právní stát jeho pojetím a dále pak pro potřeby práce samotné představuje polský ústavní systém, včetně nástinu jeho historického vývoje, ústavní soud, nejvyšší soud a národní soudcovskou radu. Druhá kapitola je pak věnována zejména změnám provedeným v polském právním systému vůči dvěma vrcholným soudním institucím, v nichž autor spatřuje ohrožení nezávislosti justice. Třetí kapitola je pak věnována důsledkům těchto změn, zejména s ohledem na kritiku a kroky Evropské unie. Struktura práce je vystavěna chronologicky a je do té míry logická a jasná.

Ve všech třech kapitolách je patrné určité autorovo tápání, co do jejich vnitřní stavby a struktury, které se projevuje v tom, že některé zvolené názvy podkapitol jsou možná trochu matoucí vzhledem k jejich obsahu (zejména v první a kapitole), případně absentují zcela (kapitola třetí), což vede k určitému prvku nepřehlednosti práce. Nicméně samotný text práce na sebe logicky navazuje a je vnitřně propojen.

Autor výslovně neprovedl metodickou přípravu zpracování práce, jak tomu bývá u jiných prací. Samotné zpracování práce však dokazuje, že autor svou práci zpracoval za použití standardních metod vědecké práce, zejména metod obvyklých pro interpretaci právních textů a norem, stejně jako metody analýzy odborných textů, kdy svůj text založený na chronologickém popisu událostí doplňuje výkladem o pojednávaných změnách, včetně jeho právního hodnocení.

IV.

Připomínky k textu

Předložená práce je napsána srozumitelným jazykem a čte se poměrně dobře. Její kvalitu sráží kromě již výše uvedené výtky vnitřní organizace jednotlivých kapitol, i poměrně velké množství chyb v textu (špatné skloňování či časování), v terminologii (nedostatečný překlad či naopak špatné užití polského termínu), které lze přičíst určitému spěchu při zpracování práce, který je na ní patrný. Autor bohužel není jednotný při používání právních termínů, kdy někdy jsou uvedeny v polštině, někdy jsou přeloženy, někdy cituje text v polštině a doplňuje překladem, jindy nikoliv.

Jakkoliv považují zvolený autorův postup (tj. chronologický popis událostí) za méně šťastný, je nutno mu přiznat, že poskytuje velmi přehledně celkový vývoj. Nicméně zatímco v druhé kapitole je tento hojně doplňován i hodnoceními ze strany autora nebo z jiných zdrojů, v třetí kapitole je tento trend potlačen a autor se víc méně v hodnotových soudech odvolává na názory benátské komise či institucí EU, což je škoda.

V ostatním textu jsou již pouze výtky směřující do oblasti možné diskuse v rámci obhajoby diplomové práce, které však nejsou připomínkami k práci jako takové.

V.

Jazyková a grafická úroveň práce

včetně dodržení vyhlášky děkana FPR č. 53D/2021s, o státní závěrečné zkoušce – obhajoba diplomové nebo bakalářské práce

Předložená diplomová práce odpovídá požadavkům kladeným na vědeckou práci, a to jak po stránce zpracování a jazykové kvality, ale tak i po stránce požadavků kladených na vědeckou práci. Autor pracuje uspokojivě s citační normou, vychází z dostatečného množství pramenů, a to i cizojazyčných, se kterými uspokojivě pracuje. Práce v systému theses vykazuje shodu 1%.

VI.

Otázky k obhajobě

V souvislosti s rozhodnutím Ústavního soudu č. K 3/21by bylo vhodné, aby se autor vyjádřil k jeho možným dopadům jednak na faktický ústavní systém Polska a zejména pak na možný dopad do budoucna na postavení práva EU v Polsku a tím i pozici Polska vůči EU, a to i s ohledem na zásady a principy právního řádu EU.

VII.

Závěry

Předloženou diplomovou práci **doporučuji k obhajobě** a hodnocení s podmínkou úspěšné obhajoby navrhuji stupněm **výborně – velmi dobře**.

V Praze dne 5. května 2022

Podpis oponenta